

Előfizetési árak:

Egész évre	8.—
Fél évre	4.—
Negyed évre	2.50
Egyes példány ára	20 fillér.

Megjelenik vasárnap.

DÉLSOMOGY

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:

Rákóczi-utca 10. szám.

Kiadóhivatal:

Városház-épület.

Kéziratot nem adunk vissza. - Nyílt-térpetty sora 40 fillér.

A monarkia jegyzéke és ultimátuma.

A monarkia belgrádi követe csütörtökön délután a következő jegyzéket adta át a szerb királyi kormánynak:

Szerbia bécsi követe 1909. március 31-én kormányának rendeletére a következő kijelentést tette a császári és királyi kormány előtt:

„Szerbia elismeri, hogy a Bosznia-Hercegovinában teremtett befejezett tény jogait nem érintette; ennél fogva alkalmazkodni fog a hatalmaknak a berlini szerződés XXV. cikkével kapcsolatban hozandó bárminő határozathoz.

Engedve a nagyhatalmak tanácsának, Szerbia mostantól fogva kötelezi magát az annexióval szemben mult ősz óta elfoglalt tiltakozó és ellenálló álláspontjának elhagyására és ezenfelül kötelezi magát Ausztria-Magyarországgal szemben jelenleg folytatott politikája irányának megváltoztatására, hogy jövőre jó szomszédilábon éljen ez utóbbival.”

Ezzel szemben az utolsó évek története, különösen pedig a június 28-iki fájdalmas esemény Szerbiában létező olyan felforgató mozgalomról tesz bizonyosságot, amely az osztrák-magyar monarchiához tartozó területek egyes részeinek elszakítására irányul. Ez a szerb kormány szemelattára világra jött mozgalom a királyság határain túl terrorisztikus cselekményekben, merényletek egész sorozatában és gyilkosságokban nyilvánul.

A szerb királyi kormány a helyett, hogy beváltotta volna 1909. március 31-iki deklarációjában vállalt ünnepélyes kötelezettségeit, mit sem tett a mozgalom elnyomására. Tellenül türe a különböző egyesületeknek és szervezeteknek a monarchia ellen irányuló bűnös tevékenységét, a sajtó féktelen hangját, a merényletek tettesinek nyilvános dicsőítését, katonatiszteknek és hivatalnokoknak a felforgató cselekedetekben való részvételét, a közoktatás terén elharapódzott egészségtelen propagandát, tellenül türe végig mindazon tüntetéseket, amelyek a szerb lakosságot a monarchia elleni gyűlöletre és intézkeményeinek megvetésére indították.

A szerb királyi kormánynak ezen bűnös toleranciája nem számít meg még akkor sem, amikor a június 28-iki események az egész világ előtt behatárolták annak gyászos következményeit.

A június 28-iki merénylet bűnösségeinek vallomásából kiviláglik, hogy a szerajevói gyilkosság Belgrádban szerveztetett, a gyilkosok a náluk levő fegyvereket és robbanószereket a Narodna Obrana kötelékébe tartozó szerb tiszteltől és hivatalnoktól kapták s végre, hogy a gonosztevőknek és fegyvereiknek Boszniába való eljuttatását a szerb határzolgálat főnökei szervezték és hajtották végre.

A vizsgálatnak ezek az eredményei lehetetlenné teszik a császári és királyi kormányra nézve, hogy továbbra is megmaradjon a várakozó álláspontján, amelyet éveken át tanúsított a Belgrádban összpontosított s onnan a monarchia területeire átvitt üzemekkel szemben. Ellenkezőleg, ezek az eredmények parancsoló kötelességévé teszik, hogy véget vessen a Monarchia nyugalma állandóan fenyegető bűnös mozgalmaknak.

Ezen cél elérése végett a császári és királyi kormánynak annak hivatalos kijelentésére kell a szerb kormánnyt felhívni, hogy elítéli az osztrák-magyar monarchia elleni propagandát, vagyis mindazon irányzatok összességét, amelyek végeredményükben a Monarchiához tartozó egyes területek elszakítását célozzák és hogy magára vállalja ezen bűnös és terrorista propagandának minden rendelkezésére álló eszközzel való megszüntetését.

Abból a célból, hogy e kötelezettségének ünnepélyes alakot adjon a kormány a hivatalos lap július 26/13. számának első lapján a következő nyilatkozatot téteti közre:

„A szerb királyi kormány elítéli az Ausztria-Magyarország ellen irányuló propagandát vagyis azon irányzatok összességét, amelyek végeredményükben az osztrák-magyar monarchiához tartozó egyes területek elszakítását célozzák, és őszintén fájjalja ezen bűnös, üzemek gyászos következményeit.

A királyi kormány sajnálja, hogy szerb tiszték és hivatalnokok részt vettek ebben a propagandában s ezzel azon jó szomszédil viszonyt zavarták meg, amelyre magát a királyi kormány 1909. március 31-iki nyilatkozatában ünnepélyesen kötelezte.

A királyi kormány helyteleníti és elutasítja magát az Ausztria-Magyarország bármely része lakóinak sorsába

való beavatkozásnak minden gondolatát vagy kísérletét s körelességének tartja, hogy komolyan figyelmeztesse a tiszteket, hivatalnokokat s a királyság egész lakosságát, hogy jövőre a legnagyobb szigorral fog mindazokkal szemben eljárni akik részesek volnának ezekben az üzemekben a mely üzemeket a legnagyobb erőfeszítéssel fog igyekezni megelőzni, illetőleg megtorolni.”

Ez a nyilatkozat egyidejűleg Ő felsége napiparancsában hozatik a hadsereg tudomására s a hadsereg hivatalos lapjában közzétételik.

Ezenkívül kötelezi magát a szerb királyi kormány, hogy:

1. megakadályoz minden olyan kiadmányt, amely a Monarchia elleni gyűlöletre és megvetésre izgat, s a melynek általános irányzata annak területi épsége ellen irányul;

2. Azonnal feloszlatja a „Nardna Obrana” nevezett egyesületet, elköveti propagandájának összes eszközeit és hasonlóan fog minden olyan társaság és szervezet ellen eljárni, a mely az osztrák-magyar monarchia elleni propagandával foglalkozik; a királyi kormány gondoskodni fog róla hogy a feloszlatott egyesületek más név alatt és más formák között ne folytathassák működésüket;

3. kiküszöböli a szerb közoktatásból, és pedig úgy a tantestületből, mint a tanzerekből mindazt, ami az Ausztria-Magyarország elleni propagandát terjeszti, vagy erre alkalmas;

4. eltávolítja a hadseregből és az államhivatalokból mindazokat a tiszteteket és hivatalnokokat, akik részesek az osztrák-magyar monarchia elleni propagandában; a császári és királyi kormány fenntartja magának, hogy ezek neveit és cselekedeteit közölje a királyi kormánnyal;

5. elfogadja a császári és királyi kormány szerveinek Szerbiában való közreműködését a monarchia területi épsége ellen irányuló felforgató mozgalmak leküzdése körül;

6. bírói vizsgálatot indít a június 28-iki összeesküvésnek szerb területen lévő részesei ellen; az erre vonatkozó nyomozásban a császári és királyi kormány által kiküldött hatósági szervek is részt fognak venni;

7. sürgősen elfogatja Tankovic Vrija őrnagyot s az állítólagos Ciganyovic Milán szerb állami alkalmazottat

akik a serajevói vizsgálat által kompromitálva vannak;

8. hatékony intézkedésekkel megakadályozza szerb hatósági közegeknek, fegyvereknek és robbanószereknek a határon átcsempészése körüli közreműködését; elkocsátja és szigorúan megbünteti a sabac-i és bosznica-i határszolgálatot teljesítő közegeket, akik a serajevói bűn tetteseknek megkönnyítették a határ átlépését s ezáltal segítségükre voltak;

9. magyarázatot ad a cs. és kir. kormányának egyes ügy Szerbiában, mint az ország határain kívül levő magas szerb hivatalnokok igazolhatatlan nyilatkozataiért akik a június 28-iki merénylet után adott interjúkban, hivatalos állásuk dacára nem haboztak ellenséges módon nyilatkozni az osztrák magyar monarchia felől;

10. késedelem nélkül értesíti a cs. és királyi kormányt a fent elősorolt rendszabályok foganatosítása felől.

A cs. és királyi kormány legkésőbb szombaton, folyó hó 25-én esti 6 óráig várja a királyi kormány választát.

Ezen jegyzékhez egy, a serajevói vizsgálatnak a 7. és 8. pontban említett alkalmazottakra vonatkozó eredményeit feltüntető memorandum van csatolva.

Döntő életbevágó jelentőségű napok előtt állunk. De nincs okunk megijedni. Szerbia kezében van a saját sorsa: rajta mulik, hogy egy nehéz elhatározással megkönnyítse e maga és a monarki nyugalmát. Ha e nehéz elhatározásra nem tudja elszánni magát, csak egy megoldás várható: a háború. Annak is állunk elébe.

Bodrogi Márton tragédiája.

Írta: Radó Imre.

Bodrogi Márton özvegyesre jutott. Öt évvel ezelőtt házasodott meg és a lakodalmom után való héten már beteg volt az asszony és beteg volt mindhaláláig. Átszenvedett egy operációt — az orvosok megállapították, hogy a mája elfogyott. . . .

Márton eltemette a feleségét és újra beállt gyászával együtt a boltjába. . . . A ki szövetet meg szállagot árul, annak nem szabad gyászba borult arcot mutogatni, annak tréfálni és kellemeskedni kell a vevőkkel — vagy becsukhatja a boltját. Így gondolkodott Márton is és úgy is cselekedett. De azért gyászolt, a mikor nevetett, akkor is gyászolt.

Nagyon egyedülnek, szomorúnak látta sorsát és hogy valamiképp enyhítse, odavette magához öccsét, Pétert. . . . Péternek nem volt szabad a szülői házba belépni. Péter tizenhétéves és már szerelmes. Olyanfajta szerelmet táplál a lelkében, mely nem alapszik viszonyosságon. Ha tíz évvel idősebb volna, úgy bánatával visszavonulna a világtól, de így csak az iskolától vonult vissza. És éppen ezért nem szabad Péternek hazamenni — kénytelen Márton bátyjánál „lelke bánatát temetni“.

Márton kedveli is az öccsét, mert szenvedő társra talált benne. Részvétellel, mélabusan hallgatja tüzetlárás után az ő szomorú emlékezéseit.

— Ugy van bátyám! Az élet egy siralom-

A választók összeírása.

A szigetvári választókerület szigetvári szavazó körében, melyhez Szigetvár, Molvány, Hobol, Basal, községek tartoznak, ezen a héten az összeíró bizottság (dr. Szily Ádám, Herger József, és Farkas Gyula igazgató) serényen tolytatta munkáját hétfőtől kezdve minden d. u. 2—5-ig. Bár működését csak szombaton fejezte be, az összeírás oly előre haladt, hogy nem hisszük miszerint az utolsó nap az eddigi eredményt lényegesen befolyásolná. Értesülésünk szerint az összeírás eredménye eddig a következő:

ahol a választók száma 43-ról 58-ra emelkedett, tehát a szaporulat mintegy 30%. Szomorú azonban Szigetvár nagyközségben az eredmény. Itt alig 35—40-en jelentkeztek és érdeklődtek az iránt, vajjon a névjegyzékbe belekerültek-e, vagy belekerülhetnek-e. A jelentkezők közül is aránylag nagy számban voltak olyanok, akik a zug sajtó által félrevezetve, azt hitték, hogy elég az irni és olvasni tudás igazolása és semmi egyéb kelléket igazolni nem tudván, visszautasítottak. Legszomorubb dolog, hogy az iparos osztály abszolút semmi érdeklődést nem mutatott. Pedig alig van olyan önnálló iparosunk, aki a népiskolai VI-ik osztályi algyenértékű képzettséget, ha mással nem az

A választói jogosultság alapja:

	1913. évi névjegyzékben felvéve régi jogain	elemi népiskolai VI. oszt. vagy ezzel egyenértékű képzettség						esupán irni-olvasni tudónál, ha:						összesen			
		magasabb éretelmség	legalább 2 K egyenes állami adót fizet	önálló iparos vagy kereskedő ipari üzletnél vagy vállalatnál állandóan	üzemelésnél vezető munkási v. felügyelői minőségben	egyéb köz- vagy magán-szolgálatban legalább 3 év óta állandóan	segítő családtag	katonai vagy csendőrségi kiszolgált altiszt	legalább 20 K egyenes állami adót fizet	önálló iparos v. kereskedő: 1 segítődel, vagy egy adónemből 10, több adónemből 20 K adót fizet	alkalmazott	alkalmazott	segítő családtag		katonai vagy csendőrségi kiszolgált altiszt	irni-olvasni nem tudó, ha legalább 40 K egyenes állami adót fizet	
Szigetvár	409 343 22	4	2	1	—	1	—	—	13	—	14	—	43	2	14	17	476
Molvány	43 40	—	6	—	—	—	—	2	2	3	—	1	—	3	—	—	59
Hobol	92 86	1	—	—	—	—	—	1	5	1	—	1	—	5	1	—	101
Basal	47 41	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	5	—	—	50

Amint ezen összeállításból látni, nálunk is ugyanazon jelenségek merültek fel mint országszerte. A publikumnak nincs érzelme ezen legfőbb alkotmányos joga iránt. Mert ott ahol jogával élni is akar és a jogosultak jelentkeznek, ott a választók meg is szaporodnak. Példa erre Molvány község-

iparostanonc iskola III. oszt. bizonyítványával nem tudna kimutatni és így e címen is felveendő lett volna. Így állhatott csak elő az a szomorú eredmény, hogy Szigetváron a választók száma csak 50-nnel szaporodott. Reméljük azonban, hogy az érdekeltek mulasztásukat annyiban helyrehozzák, hogy

völgy. Temetünk, sirunk, gyászolunk és sohasem tanulunk feledni — szokta mondani minden alkalommal.

— Vannak még boldog emberek is — felelé rendszeren Márton.

Aztán Márton beigazította az ébresztőt „hatra“ és lefeküdt. Péter leült szerelmes leveleket írni. Márton pedig gondolkodott. Valamit forgatott a fejében. „Mácsi jó asszony volt, szeretett, elégedett is lettem volna, de folyton betegeskedett. Betegpólok meg korházlátogató voltam öt évig. . . . Az a Margit! az első ideálom! hogy szerettem, istenem, hogy szerettem ezt a leányt! Egyszer a vonat alá akartam feküdni miatta. Nem engedték elvenni. Hogy mertek nekem parancsolni?“ Felsőhajt egy párszor, a többit már álmodja.

És a mit álmodott, azt meg is akarja valósítani. Két levelet ír. Egyikre Frank Simon ur címét írja, a másikat „Szépreményű Frank Margit kisasszonynak“ címezi. Az apának komoly szándékokról ír, a leányt szívből üdvözli. Két levél, a mely kiegészíti egymást.

És jön a vasárnap. Felöltözik ünneplő ruhájába. Nyakkendőjét öccse köti meg, mely művelésben Péter valóságos szaktekin-tély. Tíz órakor pedig bezárja az üzletét és bizonyos kéjjel nézi az otromba kulcsot, mely megengedi neki, hogy elmenjen azért, akire vágyik, a kit szeret.

Elfelejtí, hogy özvegyember, tüzes, türelmetlen, szerelmes ifjúvá vedlik át, a ki dühöng, hogy a vonat nem repül úgy, mint az ő gondolatai.

Frank Simon tudta, hogy jön Bodrogi Márton. Ott állt az álmában siltés sapkájában. Régen ismerte már az érkezőt. Valamikor régen megagyabugyalta, mert parittyájával belötte az ablakát, később meg szivarral is megkínálta, a mint az idők fordultak. Mondta rá azt is, hogy „gazember“.

Most pedig igen kegyesen fogadja Mártont. — Hallottam, hogy meghalt egy éve a feleséged. Már csak ne haragudj, hogy tegezzek; én vagyok, a ki voltam; Margit sem haragszik reád. Ha tudnád, milyen jóra való az én leányom. Senkit sem eresztett közel magához. Te! te istenverte pogány! Ritt miattad sokáig. Hát ha komoly a szándékod, ha magad is úgy akarod, Margit majd megmondja, ez az ő jussa. Csak erre öccsém! Már nem ott lakunk, ahol laktunk, a másik lakás nagyon nedves volt.

Mártonra az apa beszéde úgy hatott, hogy a mennyország előcsarnokába képzelte magát. És kinyílt a mennyország belső kapuja is, a hol az „angyal“ pamutot gombolyított a pázmáról, mely az anyja két karján feszült meg. A mint belépett Márton, Margit elejtette a felgombolyított pamutot. — Eljöttem tisztelettem tenni — mondja Márton oly hangon, mint a hogy nála a vigécek köszönnek be. Kezet csókol a mamának és kezet csókol Margitkának is.

És megindul a részvét. . . . Ez a napirend első pontja, a mit letárgyalnak. A második pontról azonban tudják a szülők, hogy arról csak úgy hozhatnak határozatot, ha ők eltávoznak.

jogosultságukat a Központi választmánynál mutatják ki, ahol a névjegyzékbe szintén felvehetők.

HIREK.

— **A trónörökös ezredesi kinevezése.** A Fremdenblatt jelentése szerint a király Károly Ferencz József trónörököszt az I. számú huszárezred ezredesévé és parancsnokává nevezte ki.

— **Az alispán szabadságon.** Kacsóvics Lajos, Somogy megye alispánja 23-án kezdte meg öt heti nyári szabadságát, mely idő alatt hivatalos teendőiben Tallián Andor vármegyei főjegyző helyettesíti.

— **Ügygondnoki megbízás.** A zalaezerszegi ügyvédi kamara az elhunyt Szabó Sándor szigetvári ügyvéd irodájának ügygondnokául dr. Nicsovics Vazul ügyvédet rendelte ki.

— **Konstantinápolyi török egyetemi tanár nálunk.** Folyó hó 22-én érkezett Kaposvárról hozzánk, dr. Ali Haydar a konstantinápolyi tud. egyetem földrajz, történelem tanára és török turista, kit a városházán Vargha Sándor főjegyző fogadott és egy helybeli francia tolmács segítségével folyt le közöttük a társalgás. A török tudós, a vár és a város nevezetességeinek megtekintése után kihajtatott a turbéki kápolnához, ahol a Szulejmán szultán emléktáblát is megtekintette. Ezután visszajövet bucsut véve Szigetvártól az esti vonattal Pécsre utazott.

— **Hadbírói kihallgatás.** Annak idején megírtuk lapunkban hogy a múlt hó 8-án Tóth István botykaik illetőségű legény a pécsi 52-ik gyalogezredtől kerékpáron megszökött és Szigetváron Hornung Pál lakásán rejtőzködött, ahol el is fogták a nyomozó csendőrök a már civil ruhába átöltözött dezentort. — Ez ügyben mint tudjuk, f. hó

22-én dr. Hasenauer Ottó cs. és kir. százados hadbíró a budapesti cs. és kir. hadosztálybíróstól egy hadnagy és egy főhadnaggyal a városházán kihallgatást illetve vizsgálatot tartott és kihallgatta Hornung Pált, valamint tanuként Kardos István rendőrbiztost, Haragovics rendőrt és Jankovics Gyula szigetvári lakost. A vizsgálat eredményéről semmi sem szivárgott ki. Az ügy azonban még nincs befejezve.

— **Állatorvosi megbízás.** A földmivélsügyi miniszter Kadarkut, Németlad és Gyöngyöspusztá marharakodó állomásokra Vass István barcsi állatorvost bizta meg az ellenőrzéssel.

— **Uj munkakönyv.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az iparossegédek ezentul teljesen új munkakönyvet kapjanak, melyben részletesen kell feltüntetni az iparhatóságnak, hogy az illető rendelkezik-e a választói joghoz szükséges kellékekkel.

— **Elgázolta a vonat.** A múlt napokban egyik éjszaka a n. dobszai állomás közelében egy 35 év körüli férfit, kinek személyazonosságát megállapítani nem lehetett a tehervonat elgázolta. Az orvosi vizsgálat szerint a szerencsétlen véget ért ember ittas állapotban volt.

— **A rokkant egylet műkedvelői előadása.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egyesületének szigetvári fiókjá ma este fél 9 órakor a kath. legényegylet összes helyiségeiben, serpentin, konfetti és világpostával egybekötött színelőadást rendez. Színre kerül: „A betyár kendője“ című népszínmű. Belépti díj: Ülőhely az első sorba 1 kor. 40 fillér, a többi sorba 1 kor., állóhely 70 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak.

— **Uj anyakönyvvezető-helyettes.** A főispán a teklafalui anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Bartos Imre jegyzőgyakornokot nevezte ki.

Egyedül maradt Margit és Márton. Margit, az erősebbik fél törí meg a csendet.

— Bodrog ur! Ön most boldogtalan — szomorú a sorsa.

Áhítos csend. Bodrog rémes szomorú. Félve mondja: „Margit! tudja mit írtam? Megírtam, hogy hogyan akarom ezt a szomorúságot boldogságra változtatni. Legyen a feleségem!“

A leány megrázta a fejét. És mikor látta hogy miként változik kérőjének arca megcsüggyenülten alázatossá — ennek az alázatos arcnak láttára kitért belőle az elmúlt öt esztendő fájdalma, keserősége.

— Hát most jött el? Öt évvel ezelőtt, ha csak azt mondta volna! „Margit három hét múlva lesz az esküvő“, akkor azt mondtam volna! „Jól van, Márton, boldog vagyok, hogy itt van az az idő, a mit oly régen vártam. Tied vagyok, Márton!“ Tudja, Márton, akkor „igy“ lett volna — most nem lehet . . . . .

Elhallgat, majd Bodrogira veti tekintetét. Most már egyenesen hozzá beszél. Vigyáz minden szavára, hogy sebezve találjanak.

— Tudja meg, hogy „azután“ én is férjhez mentem volna, de nem mehettem, mert nem voltak olyan nagy bankóim, melyek eltakarták volna az én udvarlóm, a ki az első tánciskolánál kezdődött és az ő lakodalmánál mult el. Így maradtam én leány, így jöhetett el ön értem. De inkább leány maradok örökre, sem hogy Bodrog Márton özvegyi tűzhelyét átlépjem.

Bodrog Mártonra úgy hatottak e szavak,

mint hatni fog, ha eljőve a végítélet a bűnököre.

— Lásza Margit, már az, a mit mondott, az is, sulyos büntetés. Nem kérem, hogy felejtsem el mindent, én elfeledtetném magával. Szenvedéseire találna orvosságot, mely gyógyítana. Nem vagyok többé szegény segédecské, kinek reszketni kell, ha a létfontartás küzdelmei jutnak eszébe. Önálló, szabad ember vagyok. Van üzletem, nem tartozom rá egy krajcárral sem, urasan meg lehet élni. Milyen boldogok is lehetnénk mi. Nem kellene törni magát. Csak beülni a tükörüveges kasszába. Nézze — itt kiveszi zsebéből a boltkulcsot — ezzel a kulccsal én egy takaros vagyont zárok be. Egy vagyont, a mit meg akarok osztani magával.

Szavai végén nem beszélt már az özvegy ember alázatosan. Büszkén, dicsekedve beszélt.

A leányt is megrészegítette a beszéd. Képek vonultak el előtte: Elmehet itthonról. Nem kell minden másodnap krumpli levest főzni. Beleülhet a vagyomba. Azt tehet, a mit akar, mert ez az ember rabszolgája lesz. Így gondolkodik, de erőt vesz rajta a bölcselkedés; „Nem ő lesz a rabszolga, hanem én, hiszen megvásárolna“.

— Nem leszek a felesége Bodrog ur! Nem akarok szerencsét csinálni.

— Boldogtalanhá tesz, Margit!

— Kettőn leszünk azok. Ha feleségül is mennék Önhöz, akkor is boldogtalanok lennénk. Nem szeretem én már magát. Mert özvegy ember, azért. Szüleim rimán-

— **Figyelmeztetés.** A az előjáróságtól vett értesülésünk szerint, — tapasztaltatott, hogy a hentesek és mészárosok közül a húst még most is többen használt és újságpapírba csomagolják, holott ez közegészségi szempontból tiltva van. Ezek után az előjáróság most és utoljára figyelmezteti őket, hogy a húst csak tiszta papírba szabad csomagolni, mert aki ez ellen vét, fel lesz jelentve.

— **Cirkusz Schmidt** a jövő hó elején érkezik Pécsről külön vonaton Szigetvárra s reggel diszfelvonulást tart s még az estén rendez megnyitó előadás! A cirkusz személyzete 80 tagból áll. Számos idomított ló, 3 ázsiai elefánt, 1 afrikai zebra, 3 ausztráliai törpe ponny. Öt sátor, saját zenekar, világítás, tűzoltóság, tábori konyha. Nagy látványosság. Remek előadások, csak 3 napig. Igazgató! *Schmith M.*

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok
kaucsuk sarkok királya

Előadó: *Schmith M.*

kodnak, meg szidnak, mert így gondolkodom. Nem tehetek róla.

Ez a pár mondat volt Bodrog Márton legigazibb tragédiája. Érezte, hogy „elvégeztetett“. Jött a kettős hallgatás, mely a lelkekben nagy lármát csinál.

Ez a szomorú, hosszas csend volt a néma végszó, a mire Frank és Franké beléptek. Nem tudtak ők sem még csak egy sületlenséget sem mondani. Álltak ott, mindent értve, némán.

Bodrog ur a kalapja után nyult. Távozását jelezte.

— A hatóraival utazom el.

— Hát nem marad itt öccsém? Mindjárt kész lesz a vacsora — tartoztatja Márton Frank.

— Dehogy maradok, dehogy maradok, ha a vonatról lekésem, nincs éjjeli szállásom. Meg tudná mondani, hogy hol alszom ebben az egy sor házu faluban? Nincs nekem itt senkim.

Frank kikiséri Bodrogit. Dörmögve sugja neki: — Nincs még elintézve a dolog. Majd megpuhul a lány szíve. Majd irok magának. Nem kell, hogy mindjárt elinduljon az orra vére.

Bodrog Márton pedig megy a vasúthoz. Maga elé mormogja:

— Csak gyáva ne volnék.

Frankéknál pedig kitör a vihar. Szidják a leányt. A leány szembenéz a szülőkkel, ziháló hangon versenyt kiált velük:

— Eladott engem azért a virágzó boltért és most meg akar venni rajta! . . .

— **Az új járásbirósági épület telkének kijelölése.** Mint értesülünk az előjárásigazgató e tárgyban az igazságügyminiszterhez tett felterjesztésre, hozzájárult a miniszter ahhoz, hogy a járásbirósági épület részére szükséges és a község által a vásártéren átadott terület a helyszínén kijelöltesék. Ez azért szükséges, hogy a tér többi részére a sátoros vásár részére beosztható legyen és a vámút is annak idején megállapítható legyen.

— **Tisztaságot a vendéglőkben!** A belügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg felhívta a vármegyéket, hogy a fogadók, vendéglők és kávéházak iparszabályrendeletét, amennyiben eddig intézkedés nem történt volna, egészítsék ki. A felhívás szerint ezentúl a vendéglők, kocsimák kávéházak és szállodák kötelesek könnyen hozzáférhető helyen kézmosásra használható mosdókészüléket felállítani. A pineérek pedig kötelesek a jövőben az evőeszközöket és poharakat fokozottabb mértékben tisztán tartani és tiltva van, hogy az evőedényekhez ujjakkal hozzányuljanak.

— **A rozoga híd.** Mint multkor számban jeleztük, az Almás patakon a Kanizsai városrészre átvezető híd gyalogjárója nagyon is rossz karban van és jobban inog, mint a lánchíd. Most arról értesülünk, hogy az előjáróság ez ügyben áit a kaposvári államépítészeti hivatalhoz, a híd újra csináltatása iránt. — Ahonnt azonban azt a választ adták, hogy miután a híd gerendái részben pótolttak, részben megerősítettek, tehát ezen híd olyan állapotban van, hogy rajta a gyalogközlekedés nem veszélyes. Új híd építésére pedig ez évben nem kerülhet a sor hanem csak a jövő évben mert nincs rá földzet. Ez pedig elég baj. De hát csak várjunk türelemmel, majd ha leszakadt a híd és szerencsétlenség történik ha akkor lesz fedezet, de már akkor későn lesz.

— **Elkobzott gyümölcsök.** A pénteki hetivásár alkalmával az orvosi vizsgálat folytán Darabos Józsefné dencsházi lakostól egy kosár éretlen szilvát Kovacs Pálné, valamint Bagoly Imréné botykai asszonytól pedig élvezhetetlen rothadt barackot kobzott el a rendőrség.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony idő várható, további hősüléddel, helyenként csapadék és zivatarokkal.

— **Szerelmeskedés.** Ez a négy felvonásos kitűnő dráma kerül ma Psylanderrel a főszerepben bemutatóra a helybeli Zrínyi mozgószínházban. Ezenkívül eredeti helyszíni felvétel a trónörökös pár temetése, valamint mozgófénykép ujság aktuális és még két humoros kép. A válogatott műsor, valóban érdemes a megtekintésre.

Pusztító viharok az országban.

Most csütörtökön kezdődött a kánikula, de rettentő hőség is uralkodott már kora reggeltől kezdve. A hőség tetőpontját érte el úgy 2—3 óra között, amikor is borulni kezdett az égbolt. Nehéz felhők gyülekeztek

minden felől és látszott, hogy nemsokára vihar fog végigsöpörni. Ugy is történt.

Ez a vihar amelyhez fogható évek óta nem dühöngött, végigszáguldott az országban és amint tudósítónk jelentik nálunk a környéken is roppant károkat és halálos szerencsétlenséget is okozott a rettenetes égi háború. Az óriási erejű szélroham borzalmas süvítésében belerengelt a cikázó villámok dörgése míg később megeredt az eső s nálunk mintegy 15 percig tartott az orkán.

A ciklonszerű forgószél nálunk fél 3 óra körül kezdődött és rontott végig a városban és a vidéken. A borzalmas vihar elmúltával szomorú kép tárult szemünk elé. A szélvész ereje fákat döntött és tört derékban ketté, sok ház tetőjéről a cserépet leszakította, házakat, pajtákát stb. épületeket romba döntött.

Pár esetet fel is sorolunk itt: A város-ház, a Korona szálloda stb. ház tetőjéről csak úgy hullott a cserépet. A posta épületben Sárdi levélhordó lakásán a villám beütött. Török András, báró Wenckheim-utcai lakos pajtáját, eldöntötte a szél Babocsai József Mátyás király utcai lakos épen a pajtában aludt, midőn a talpakon álló épületet az udvar közepére sodorta a szél. A morskói uton és többfelé még a telefon és táviró oszlopok mind a kocsituton heverték, Berkes Antal téglaházánál a cserépszáritó felszert döntötte össze a vihar. A kár circa 1000 korona.

A mezőn a kőveket széthányta a vihar és az uton a szigeti határban a gabonás szekereket a legnagyobb könnyedséggel borította fel. Sok helyen a villám embereket és állatokat is agyansújtott. Siralmasan nézett ki az Olvasó egylet szép kertje is, hol fákat törtelt derékban a szél, valamint más kertekben, szőlőkben és gyümölcsösökben is nagy kárt okozott.

A legszomorúbb eset Péterfán történt, hol az arató munkások egy felszer alá menekültek. Azonban a vihar eldöntötte az épületet s ennek következtében egy leány és egy férfi meghalt. Többben pedig megsebesültek és néhányat közülök be is szállították a szigetvári közorházban.

A Dráva is kiöntött a nagy esőzés következtében Révialu és Sztára környékén, hol a mezőket elborította a szennyes ár. Szóval valóságos Istenítéletidő volt az egész környéken és az egész országban.

SPORT.

— **A pécsi atletikai club** a dunántúli atletik propagálása szempontjából f. hó 26-án délelőtt 10 órakor Pécsen a Nemzeti Casino tanácstermében kerületi szövetségi ülést tart, amely ülésre a kerületi atletikai clubbok elnökeit meghívta. A gyűlés célja részt a kerületben oly annyira elmaradt atletika propagálása, a kerületben már megalakult kluboknak a szövetség kötelekébe való bevonása, a kerületi handicapperek mi-kénti megoldása, a kerületbeli propaganda és iskolaközi atletikai versenyek rendezése lesz. Ezen a dunántúli atletikát érdeklő és fontos ülés elnöklétére a Pac. Sztankovits

Szilárdot a Masz atletikai szakosztályának titkárát, valamint Zabor János a Masz tanácsstagját meghívta, mely egyszersmind a Pac pályáján d. u. megtartandó országos atletikai versenynek a Masz részéről pedig kiküldötte lesz.

A verseny számai a következők:

1. 100 yardos síkfutás.
2. 220 yardos síkfutás (hcap).
3. 800 yardos síkfutás (hcap).
4. 1/4 angol mérföldes síkfutás (hcap).
5. 1 angol mérföldes gyalogolás.
6. 4—100 mteres staféta.
7. 1000 m. staféta (100—200—300—400).
8. Magasugrás (handicap).
9. Távolugrás
10. Súlydobás (handicap).
11. Discosvetés (handicap).
12. Gerelyvetés (handicap).

Első rangú díjazáson kívül a PAC a nyílt számban tiszteletdíjakat is tűzött ki a győzteseknek. A nevezések Kaszala Istán a PAC atletikai szakosztály vezetője, a tétek pedig Fischer János a PAC pénztárosa címére küldendők. Pécs, 1914. júl. 21-én.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co cégtől Tetschen a Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való föltűnő hatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés!** Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! — Darabja 80 fillérért kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb.

Hasonlóképen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE!

Most amikor lapunkat a „DELSOMOGY”-ot XV-ik évfolyamának II-ik felében utnak bocsájtjuk, fölöslegesnek tűnik, hogy fontosságát és előnyeit szapora szóval dombra verjük. Programmunk beszél helyettünk.

E programot már ismeri ami közönségünk. Röviden csak annyit mondunk, hogy Szigetvár és környékének, e járásnak e megyének ezen szűkebb pátriánknek érdekeit illetve a közérdeket tartjuk folyton szem előtt.

Ma, amikor a toll hatalma hódít minden felé s a társadalom új eszmék tüzeben forr, kell, hogy mi is sikra száljunk s az irás varázsával, szerény tehetségünkkel lehetőleg, nemkülönben kiváló írónk, munkatársaink segítségével terjesszük a tudást, a szellemi világosságot és a nemzeti erőt.

Ez a szent meggyőződés hevit bennünket, a midőn a DELSOMOGY-ot írjuk, azzal a szilárd elhatározással, hogy a magyar irodalom produktumai közül mindenkor a leg-szebbet, a legjobbat nyújtjuk.

Tehát a tisztelt közönségnek is érdeke, hogy összeköttetésbe lépjen szűkebb hazájának lapjával a DELSOMOGY-gyal, mely mindenkor érte küzd.

Lapunk mindenik számában, actualis poli-

Berson

Summis ar. e.
a legjobb

tikai, társadalmi cikket, tárcát verset, heti krónikát, híreket, közgazdasági cikkeket s egyéb érdekes apróságokat közlünk.

A hirdetési rovatunkban közölt hirdetések mindig eredményesek, miért is e rovatot a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Végül felkérjük t. előfizetőinket és olvasóinkat, hogy lapunkat mégjobban terjeszteni sziveskedjenek, miért is előre köszönetet mondunk. Együttal arra is kérjük azokat, a kiknek előfizetése e hó végével lejár, azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

HELYBELIEK a Részvénnyomdában is előfizethetnek, míg vidékieknek postautalványt mellékelünk. Dacára a lap költséges technikai előállításának, előfizetési áraink a régiek maradnak.

A t. közönség szives pártfogását kéri hazafias üdvözzel!

A „DÉLSOMOGY“ SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA.

Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Árak 50 kilogrammonként értendők.
Szigetvár, 1914. július 24-én.

Buza	—	K 12.—	12.20
Rozs	—	„ 8.50	8.60
Árpa	—	„ 7.—	7.20
Zab	—	„ 6.40	6.50
Tengeri	—	„ 6.80	7.20
Tengeri augusztusi	—	—	—
Bükköny	—	—	—
Bab	—	—	—
Tökmag	—	—	—

Terménytőzsdei jelentés.

Buza májusra	13.86	korona.
Buza 1914 októberi	13.76	„
Rozs októberi	9.72	„
Zab októberi	8.03	„
Tengeri 1914	7.23	„

HIRDETÉSEK.

Szigetváron, Czindery-utca 2. szám alatti házban

egy bolthelyiség

október 1-ére kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Faeladás.

A csertői hitbizományi uradalom vitorági erdejéből 15—1600 kbméter (erdei) hasáb és 4—500 kbméter botfa eladó. A fa bükk- és kevés cserfa, szép minőségű, az erdőn átveendő.

Ajánlatok: Uradalmi Intézőséghez kéretnek Csertő, u. p. Szigetvár.

ZRINYI MOZGÓ-SZÍNHÁZ.

Vasárnap 1914. július hó 26-án

A trónörökös pár temetése.

Eredeti helyszíni felvételek.

1. Mozgófénykép ujság. Aktuális.
2. Hogyan lett Náciból komikus. Humoros.
3. Duci bácsi szerelmes. Humoros.

Szerelmeskedés.

Dráma 4 felvonásban.

ELŐADÁSOK:— Szombaton este fél 9 órakor, — vasárnap délután 4 órakor, este fél 9 órakor rendes helyárrakkal. :: Gyermek és diákok a helyárrak felét fizetik.

Haszonbérbeadás.

A csertői hitbizományi uradalomhoz tartozó, 408 m. h, 193 öl kiterjedésű

Hárstapuszta, prima birtok

mely közvetlen Csertő vasuti megálló-nál és a köves ut mellett fekszik s kellő számú jókarban lévő gazdasági épületekkel rendelkezik, 1914. év október hó 1-étől kezdve haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a Csertői Uradalom Intézősége
u. p. Szigetvár.

Kiadó lakás!

A Rákóczi-utca 10. számú házban

egy 4 szobás lakás

mellékhelyiségekkel, október hó 1-ére kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Házak eladása.

Több ház ur családok részére, minden kényelemmel ellátva, előnyös feltételekkel eladók.

Kisebb nagyobb bérházak, 10—12 percent jövedelmet hoznak, olcsón eladó.

Üzletek, kocsimák és vendéglők bérebe, vagy örök áron eladók.

Mezővárosban, ahol hetivásár és országos van 13 hold föld és kert, 900 négyszögöl belsőség, téglá és cserepes épülettel 14.000 koronáért eladó. Kevés pénz kell hozzá.

Hat községgel körülvéve egy jóforgalmu malom vízerőre és motorberendezéssel új modern őrléssel, 8 hold földdel a malom körül, 1 1/2 hold buza, 1 hold árpa, 2 1/2 hold kukoricás, 1 hold burgonya, a többi mással van bevetve. — 14 ezer koronáért eladó természettel együtt. Kevés pénz kell hozzá.

Kölcsönöket házakra, földekre, előnyös feltételek mellett.

Kölcsöniroda, Pécs, Hal-tér 1.

:: KOVÁCS PÁL. ::

Kollarit börlemez

Kaucsok kompozícióval bevont szagtalan fedéllemez. A jelenkor legtartósabb tetőlemeze. Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Főelárusító:

Singer Ármin fakereskedő Szigetvár.

Az üzlet áthelyezése és költözködés miatt mélyen leszállított árak!

Az összes raktáron levő áruk bámulatos olcsón árusítatnak. ≡

PAUNZ ADOLF

≡ ideiglenes üzletében ≡

PÉCS,

az új városházával szemben.

FOG huzást
tömést
kezelést
ápolást

= teljesen fájdalom nélkül végez =

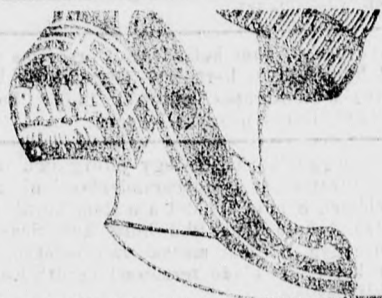
Fodor L. Lajos

vizsgázott fogtechnikus

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.

58431. sz. m. kir. szabadalom. Az el-
törhetetlen, egy darabból öntött kézi
faragásu aranyhidak, fogak, koronák,
csapfogak stb. Magyarországon egyedül
jogosított készítője.

Kétévtizedes működésről több hatósági hivatalos elismerőokmány.

PALMA az elasztikus
cipősarok.
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

... és felőfedések és
... kolások

Eternit
PÁLABÓL

Gyakorlati
tanterv alapján
...
Eternit
...
szövetkezet
...
...
ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
6. ÁR. NYERGESÚJFALU

KERJEN
MINTÁTÉ ARJEGYZÉNET.

Elárusító **SINGER ARMIN** fakeskedő, Szigetvár.

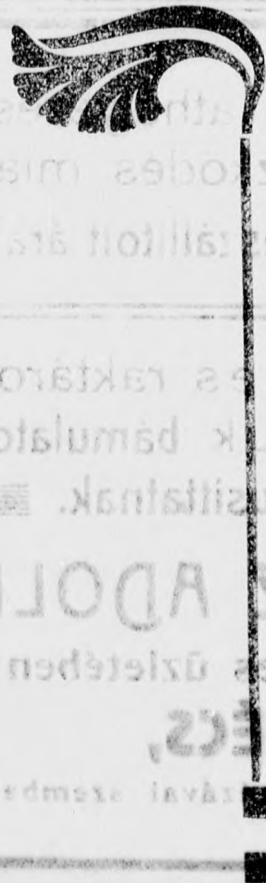
Hirdetéseket

jutányos áron vállal a Kiadóhivatal.

Tanonoknak

felvétetik egy 14. életévét betöltött, legalább
két középiskolát végzett, jó családból való fiu
a Szigetvári Könyvnyomda Részv.-társaságnál.

**Szigetvári Könyvnyomda
és Lapkiadó Részv.-Társ.**

Kereskedelmi, vállalati,
ipari, gazdasági nyom-
tatványok jutányos és
pontos kivitele
Könyvkötészet,
Könyv-, papir-
és írószer-kereskedés.

A „Délsomogyi”
kiadóhivatala.

